

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת זאב אלקין

פ/2424/25

הצעת חוק העונשין (תיקון – עבירות אלימות במתחם הר הבית), התשפ"ג–2023

1. הוספת סעיף 144ז. בחוק העונשין, התשל"ז–1977¹, אחרי סעיף 144 יבוא :

"עבירות בשטח הר 144ז. (א) העובר עבירה בשטח הר הבית, דינו – כפל הבית העונש הקבוע לאותה עבירה.

(ב) בסעיף זה, "עבירה" – עבירות לפי סימן א', ד' ו-ח' לפרק י' לחוק העונשין."

דבר הסבר

הר הבית היא המקום הקדוש ביותר לעם ישראל. למתרחש במתחם השפעה ביטחונית ודיפלומטית, אזורית ובינלאומית, באופן שהופך אותו לטריטוריה מובחנת וייחודית בהשוואה לשאר מדינת ישראל. ייחודיות זו הוכרה גם בבית המשפט העליון בבג"ץ 8988/06 בו נכתב כי: "ראוי להבהיר כי הר הבית הינו יחיד ומיוחד שאין בו כדי להעיד על הכללי" וכי "נוכח מרכזיותו וחשיבותו הרבה של הר הבית גם לבני דתות אחרות, הסכנה הנובעת מהתלקחות האלימות שם אינה בגדר סכנה מקומית בלבד והיא עלולה להוביל להתלקחות שאופיה יסכן את הביטחון גם מחוץ לגבולות המדינה והאזור. לכך יש להוסיף כי למתרחש בהר הבית השפעה על שיקולים מדיניים ועל יחסי החוץ של המדינה. בהתחשב בכל אלה, מהווה הר-הבית מקום בעל רגישות ייחודית ויוצאת-דופן, ולפיכך השמירה על הסדר הציבורי בו מחייבת זהירות מרבית. אין לומר כי אזורים אחרים בירושלים - כדוגמת אצטדיון גבעת-רם בעיר - הם בעלי מעמד כה מיוחד ורגיש עד שמתחייבת לגביהם אותה רמת זהירות הנדרשת לגבי הר-הבית. יפים בעניין זה דבריו של השופט (כתוארו אז) חשין לפיהם "ירושלים אינה כשאר ערים שבעולם, והר הבית אינו כשאר מקומות שבירושלים."

לפיכך, על אף השימוש המועט בנסיבות מחמירות המובילות לכפל עונש, מוצע כי העונש המרבי במקרים של ביצוע עבירות נגד הגוף לפי סימן א', ד' ו-ח' לפרק י' לחוק העונשין בהר הבית יהיה כפל העונש הקבוע לאותה עבירה. זאת, בשים לב להיות המתחם מוקד להתפרעויות אלימות באופן תדיר, ובשל הצורך בהרתעה ושמירה על המקומות הקדושים.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת אורית מלכה סטרוק וקבוצת חברי הכנסת (פ/3892/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת שרון מרים השכל (פ/1059/25).

הצעת החוק זהה לפ/1059/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)